

CONVOCAAT 2010,

LIMBURGS GESCHIED- EN OUDHEIDKUNDIG GENOOTSCHAP

mede gesubsidieerd door de

provincie limburg

*De Aldenborgh
LGOG kring Weert*

*J.H.B. Kremers
Driesveldlaan 65
6001 KD WEERT*

*0495 45 05 15
jhbkremers@icm-bv.nl*

Lezing ; 226 jaar Roermonds Sociëteitsleven Door mr. H.J.J.M. van der Bruggen

Wanneer: *Maandag 22 februari 2010 om 20.00 uur*

Locatie: *Sociëteit Amicitia, Jan van der Croon zaal,
Markt 9 (ingang Meikoel 2) te Weert.*

Weert, 2 februari 2010

Aan de dames en heren van de Aldenborgh,

Op 15 oktober 1842 werd in een der kamers van het "Bruine Paard" een vereniging opgericht met als naam : de Grote Sociëteit. In 1869 werd de naam veranderd in "Sociëteit Amicitia". Twee later werd Amicitia eigenaar van het hoekhuis aan de Markt naast het stadhuis.

En ruim 140 jaar later is Amicitia nog steeds gevestigd in dit pand.

Een unieke lokatie voor de lezing van **maandag 22 februari 2010 om 20.00 uur:**

“226 JAAR ROERMONS SOCIËTEITSLEVEN” door mr. H.J.J.M. van der Bruggen

In heel West-Europa ontstaan in de loop van de achttiende eeuw sociëteiten, gezelschappen waar mensen bijeenkomen voor de uitwisseling van ideeën, voor het bedrijven van wetenschap, voor het verwerven van kennis of eenvoudigweg voor de verbetering van onderlinge sociale contacten.

Het is de periode waarin de verworvenheden van de Verlichting ook in onze streken doordringen. In de stad Roermond worden de eerste berichten over zulke gezelschappen in de loop van de jaren tachtig van die eeuw gevonden. Hoewel de stad destijds maar klein was met amper 4000 inwoners, is er kort nadien al sprake van drie sociëteiten.

Tijdens de ingrijpende maatschappelijke en politieke ontwikkelingen tussen 1789 en 1848 wordt het al gauw duidelijk, dat de politieke machthebbers deze gezelschappen willen kunnen controleren en soms zelfs verbieden.

In de perioden van Oostenrijks bewind, de Brabantse Revolutie, de Franse Revolutie, het Concordaat tussen de Franse Republiek en de Katholieke Kerk, het Groot-Nederlands, Belgisch en Noord-Nederlands bewind blijkt telkens weer hoe politiekgevoelig het sociëteitsleven is.

Nadien wordt in de tweede helft van de negentiende eeuw een geheel andere strijd gevoerd. Nu zijn het liberalen en klerikalen die om de macht in de maatschappij en dus ook in de sociëteiten vechten. Dat verwordt tot een strijd, die tot ver in de twintigste eeuw wordt gevoerd. Tijdens de Tweede Wereldoorlog worden sociëteiten opnieuw verboden.

Wat is er toch zo bijzonder aan deze gezelschappen dat de politieke en religieuze machthebbers erop uit zijn om deze te kunnen reguleren of zelfs verbieden?.

Maar ook moet de vraag beantwoord worden waarom Roermond vele van deze gezelschappen heeft gekend, terwijl haar zusterstad Weert er maar enkele binnen haar poorten heeft gezien?

Alleen de Weertse sociëteit Amicitia is prominent terug te vinden in de annalen. Is de onenigheid, die er in het verdere verleden binnen het Weertse Amicitia moet zijn geweest, een afspiegeling van de strijd die in Roermond werd geleverd?

De spreker, mr. H.J.J.M. van der Bruggen (Maasniel 1949) studeerde Nederlands en notarieel recht aan de Rijksuniversiteit in Leiden. Na werkzaamheden in het notariaat is hij vanaf aanvang 1975 advocaat te Roermond, waar hij werkzaam is bij het kantoor van Van Boven & Van der Bruggen Advocaten. Hij vervulde commissariaten bij een aantal ondernemingen. Daarnaast was hij voorzitter van de Stichtingen Sociaal Historisch Centrum voor Limburg te Maastricht en Rura te Roermond.

In 2008 ontving hij uit handen van koningin Beatrix de Zilveren Anjer vanwege zijn jarenlange inzet op historisch gebied, zoals zijn publicaties over de Roermondse Joden en het negentiende-eeuwse sociëteitsleven.

Over sociëteiten publiceerde mr. Van der Bruggen in de navolgende edities van het historisch jaarboek van de Roermondse Stichting Rura, de *Spiegel van Roermond*:

2002: Sociëteiten in oorlogstijd

2005: Bij een tweehonderdjarig jubileum 1804-2004, De Grote Sociëteit en de Sociëteit Concordia in Roermond (geschreven samen met mr. Jan Daniels en drs. Jan Tierolff).

Dit artikel is ook als boek verschenen met de titel *De Roermondse*

Grote Sociëteit 1804 – 2 december – 2004.

2009: Roermondse sociëteiten in de negentiende eeuw.

2010: De Roermondse sociëteit Amicitia 1848-1932.

Wij hopen u allen te mogen begroeten in de Jan van de Croonzaal van Sociëteit Amicitia aan Markt 9 (**ingang Meikoel 2**).

Zoals gebruikelijk is de lezing ook voor belangstellende niet-leden gratis toegankelijk.

Met vriendelijke groet,

Peter Korten
Voorzitter

Hub Kremers
Secretaris

Alvast noteren voor 2010 :
22 maart

jaarvergadering met lezing